

HRVATSKI SABOR

Klasa: 021-12/15-09/15

Urbroj: 65-15-02

Zagreb, 31. ožujka 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvještaj o radu AZ obveznih mirovinskih fondova za 2014. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora sukladno odredbi članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima ("Narodne novine", broj 19/14), dostavio Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, aktom od 31. ožujka 2015. godine.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

U Zagrebu, 31. ožujka 2015.
Naš broj: 44/15-BB

HRVATSKI SABOR
n/r gospodin Josip Leko,
predsjednik Hrvatskog sabora
Trg svetog Marka 6
10 000 Zagreb

Predmet: Izvještaj o radu AZ obveznih mirovinskih fondova za 2014. godinu
- dostavlja se

Poštovani gospodine Leko,

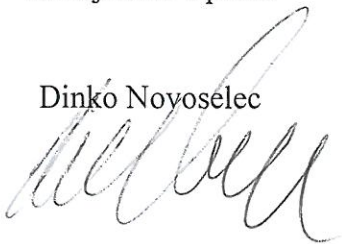
u skladu s odredbom članka 150. Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN 19/14), Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom dužno je jednom godišnje, u prvom tromjesečju za proteklu kalendarsku godinu, Hrvatskom saboru podnijeti izvještaj o radu mirovinskih fondova kojima upravlja – AZ obveznim mirovinskim fondovima kategorije A, B i C.

Postupajući u skladu s navedenom odredbom, u privitku Vam dostavljamo Izvještaj Hrvatskom saboru o radu AZ obveznih mirovinskih fondova za 2014. godinu.

S poštovanjem,

Predsjednik Uprave

Dinko Novoselec

Član Uprave

Davor Doko

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje
obveznim mirovinskim fondom
ZAGREB 3

Privitak:

- Izvještaj 1x
- CD 1x

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje
obveznim mirovinskim fondom

Heinzlova 70
10 000 Zagreb

The logo consists of the letters 'A' and 'Z' in a bold, blue, sans-serif font. A small red square is positioned between the two letters, acting as a separator.

MIROVINSKI FOND

**Izvještaj Hrvatskom saboru
o radu AZ obveznih mirovinskih fondova
za 2014. godinu**

ožujak 2015.

I. UVOD

Sustav mirovinskog osiguranja u Republici Hrvatskoj uređen je kao trodijelni mirovinski sustav kojeg čine: obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti, obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Zakonom o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima, počevši od 1. siječnja 2002. godine, uspostavljeno je obvezno i dobrovoljno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje. Nositelji ovako uspostavljenog mirovinskog sustava (II. i III. mirovinski stup) su mirovinska društva koja upravljaju mirovinskim fondovima te mirovinska osiguravajuća društva, koja isplaćuju mirovine iz obveznog i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Drugi stup mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje u Republici Hrvatskoj uređen je važećim Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima (stupio na snagu 20. veljače 2014. godine, dalje: ZOMF) te Zakonom o mirovinskom osiguranju, Zakonom o mirovinskim osiguravajućim društvima i pripadajućim podzakonskim aktima. Novim Zakonom o obveznim mirovinskim fondovima uveden je sustav tri kategorije fonda A, B i C. S obzirom na razdoblje umirovljenja članova, oni se međusobno razlikuju po ograničenjima ulaganja i investicijskoj strategiji. Tako članom mirovinskog fonda kategorije A može biti osiguranik kojem je do umirovljenja ostalo 10 ili više godina, članom mirovinskoga fonda B osiguranik kojem je do umirovljenja ostalo 5 ili više godina, dok je članstvo u fondu C obvezno za sve koji do mirovine imaju manje od 5 godina.

Isplatu mirovina u okviru obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje članova obveznog mirovinskog fonda obavljaju isključivo mirovinska osiguravajuća društva. Mirovinsko osiguravajuće društvo korisniku mirovine u okviru obveznog mirovinskog osiguranja doživotno isplaćuje mirovinu u skladu s prenesenim sredstvima iz obveznog mirovinskog fonda.

Obveznim mirovinskim fondovima upravljaju mirovinska društva u svoje ime i za zajednički račun članova mirovinskog fonda. Mirovinski fondovi pod upravljanjem istog mirovinskog društva su fondovi kategorije A, B ili C. Mirovinski fondovi različitih kategorija imaju različite strategije ulaganja. Preuzeti rizik treba biti najmanji u fondu kategorije C, a najveći u mirovinskom fondu kategorije A. S obzirom na razdoblje umirovljenja članova, oni se međusobno razlikuju po ograničenjima ulaganja i investicijskoj strategiji. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom upravlja AZ obveznim mirovinskim fondovima kategorije A, B i C.

AZ obvezni mirovinski fond počeo je s radom 30. travnja 2002. godine. Po stupanju na snagu ZOMF-a, dotadašnji AZ obvezni mirovinski fond postao je AZ obvezni mirovinski fond kategorije B, dok su AZ obvezni mirovinski fondovi kategorije A i C počeli s radom 21. kolovoza 2014. godine. Članovi su mogli odabrati kategoriju fonda, osim u slučaju da su imali manje od 5 godina do mirovine, kada su po sili Zakona prebačeni u obvezni mirovinski fond kategorije C.

Mirovinsko društvo

Osnivači Allianz ZB d.o.o. društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondom su:

- i. Allianz New Europe Holding GmbH – dio Allianz grupe koja je najveća europska i jedna od vodećih svjetskih osiguravajućih kuća, ali i jedna od najvećih i najcjenjenijih svjetskih financijskih institucija sa stogodišnjom tradicijom poslovanja – vlasnik je 51 % Društva;
- ii. Zagrebačka banka d.d. – članica Grupe UniCredit, vodeća banka u Hrvatskoj i jedna od vodećih banaka u srednjoj i istočnoj Europi koja je započela s poslovanjem još davne 1914.

pod imenom Gradska štedionica, a od 1977. godine posluje kao Zagrebačka banka – vlasnik je 49 % Društva.

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom (dalje: Društvo ili AZ d.o.o.) osnovano je 1. kolovoza 2001. godine, upisano u sudski registar 26. rujna 2001. godine, a Društvo je odobren rad Rješenjem Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga od 5. studenog 2001. godine, Klasa: IP/I 034-04/01-01/62, Urbroj: 383-01-01-2.

Članovi Nadzornog odbora Društva su dr. Kay Müller, predsjednik, g. Davor Pavlić, zamjenik predsjednika, i Dr. Christoph Plein, član Nadzornog odbora, a članovi Uprave Društva g. Dinko Novoselec, predsjednik Uprave i g. Davor Doko, član Uprave.

Osnovne značajke AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije A

Fond je započeo s radom 21. kolovoza 2014. godine. Društvo je upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je u 2014. godini ostvaren apsolutni prinos Fonda od 4,06%. U 2014. godini Fond je imao vodeći tržišni položaj među obveznim mirovinskim fondovima kategorije A.

Udio AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije A u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije A iznosi 42,51%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 2.052. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije A iznosio je krajem godine 46,50%, a u neto doprinosima 44,84%. Na 31. prosinca 2014. godine 86% imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 71% bio je uložen u domaće državne obveznice. Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2014. godine iznosila je 164,4 milijuna kuna. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit za članove od 6,3 milijuna kuna.

Osnovne značajke AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Najveći je mirovinski fond pod upravljanjem Društva, nastao preuzimanjem članova AZ obveznog mirovinskog fonda koji nisu postali članovima mirovinskih fondova kategorije A ili C. Društvo je u 2014. upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je ostvaren prinos Fonda od 11,37%. Tijekom 2014. godine Fond je zadržao vodeći tržišni položaj među obveznim mirovinskim fondovima.

Udio u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosi 35,90%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 605 tisuća. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije B iznosio je krajem godine 40,14%, a u neto doprinosima 38,57%. Na 31. prosinca 2014. godine 84% imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 70% bio je uložen u domaće državne obveznice. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit za članove od 2,6 milijardi kuna.

Osnovne značajke AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije C

Fond je započeo s radom 21. kolovoza 2014. godine. Društvo je upravljalo imovinom Fonda sukladno utvrđenoj investicijskoj politici, pri čemu je u 2014. godini ostvaren apsolutni prinos Fonda od 1,77%. Udio u ukupnom članstvu obveznih mirovinskih fondova kategorije C iznosi 34,44%. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 5.269. Tržišni udio Fonda u neto imovini obveznih mirovinskih fondova kategorije C iznosio je krajem godine 39,55%, a u neto doprinosima 38,41%. Na 31. prosinca 2014. godine 96% imovine Fonda bilo je uloženo u domaću imovinu. Najveći dio imovine od 72% bio je uložen u domaće državne obveznice. Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2014. godine iznosila je 624 milijuna kuna. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit za članove od 10 milijuna kuna.

Nadzor nad poslovanjem

Nadzor nad poslovanjem mirovinskih fondova i Društva (te depozitara Društva i Središnjeg registra osiguranika) provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Osnovni ciljevi nadzora su

provjera zakonitosti, procjena sigurnosti i stabilnosti poslovanja subjekata nadzora, a radi zaštite interesa članova mirovinskog fonda, te javnog interesa, pridonosenja stabilnosti financijskog sustava te promicanja i očuvanja povjerenja u tržište kapitala.

Financijsko izvještavanje

Na financijsko izvještavanje mirovinskih fondova primjenjuju se propisi kojima se uređuje računovodstvo i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja. Sastavni dio ovog Izvještaja su i revidirani godišnji izvještaji mirovinskih fondova kategorije A, B i C.

II. POSLOVANJE OD 2002. DO 2014. GODINE

a. Mirovinska reforma 2001. godine

Mirovinska reforma provedena je prije četrnaest godina s ciljem stvaranja osobne imovine kao osnovice za isplatu mirovina budućih umirovljenika. Ova korjenita promjena nije išla za time da redistribira neke buduće izdatke proračuna, već da stvori posve novu i o javnim financijama neovisnu osnovicu za isplatu mirovina.

Držimo kako su glavni motivi prelaska na kapitalizirani mirovinski sustav bili nepovoljna demografska kretanja i nemogućnost proračunskog financiranja budućih mirovina. Sustav temeljen na generacijskoj solidarnosti u kojem postojeći zaposlenici svojim mirovinskim doprinosima stvaraju mirovine postojećih umirovljenika ne može izdržati promjene koje smanjuju broj onih koji uplaćuju doprinose, a povećavaju broj onih koji primaju mirovine. Stoga je suština promjena mirovinskog sustava bila usmjerena na preusmjeravanje dijela obveznih doprinosa na osobne račune članova fondova drugog stupa u odabranom mirovinskom fondu.

Drugi mirovinski stup temelji se na stopi izdvajanja od 5% te na kapitalizaciji takve štednje. Budući umirovljenici iz drugog stupa će u trenutku odlaska u mirovinu povući sredstva sa svog osobnog računa te na temelju njih ostvariti jedan od oblika doživotne mirovine u nekom od registriranih mirovinskih osiguravajućih društava. Mirovina će biti izračunata isključivo na temelju aktuarskih pretpostavki i iznosa sredstava prenesenih s osobnog računa.

Uvođenjem drugog mirovinskog stupa riješeno je neodrživo stanje uzrokovano padom stope zamjene (odnos posljednje plaće i prve mirovine) te odnosom broja zaposlenih i umirovljenika (stopa ovisnosti)¹. Nadalje, novi pristup uvažava demografski problem², stvara direktnu vezu između mirovine i rezultata rada, prirodno potiče kasnije umirovljenje³ te ima pozitivan učinak na razvoj tržišta kapitala.

Dosadašnje iskustvo dokazalo je kako su mirovinski fondovi ispunili očekivanja mirovinske reforme. Primjera radi, unatoč nestabilnom makroekonomskom okruženju te globalnoj financijskoj i ekonomskoj krizi s trajanjem duljim od pola desetljeća, obračunska jedinica AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B od početnih 100,00 kn na dan početka rada fonda (30. travnja 2002. godine), popela se na trenutnih 221,38 kuna (podatak na 20. ožujka 2015. godine), a prosječan godišnji prinos ovog fonda od osnutka do 31. prosinca 2014. godine iznosio je 6,05 % (11,37 % u 2014. godini).

b. Makroekonomsko okruženje

Republika Hrvatska je sa daljnjim padom realnog bruto domaćeg proizvoda (BDP-a) u 2014. zaključila šestu godinu pada ekonomske aktivnosti, vođenog ponajviše smanjenjem osobne potrošnje, padom investicija i slabim izvozom. Inflacija mjerena godišnjom stopom promjene indeksa potrošačkih cijena od početka rada fondova je bila uglavnom stabilna sa trendom pada (ako izuzmemo 2008. godinu i vanjski šok uzrokovan rastom cijena energenata). Za vrijeme recesije Hrvatska je izgubila preko 13% vrijednosti BDP-a. Dug opće države je dosegao 76% BDP-a 2013. godine, dok je ukupan vanjski premašio 108% BDP-a na kraju 2014. godine.

¹ Stopa zamjene pala je sa 70 - 80% koliko je iznosila u 80-tim godinama na 40 - 45% koliko je iznosila krajem 90-tih. Općenito se smatra da je optimalna stopa zamjene oko 70%. Odnos broja zaposlenih i umirovljenika (stopa ovisnosti) pao je sa oko 1:3 krajem 80-tih godina na oko 1:1,5 krajem devedesetih.

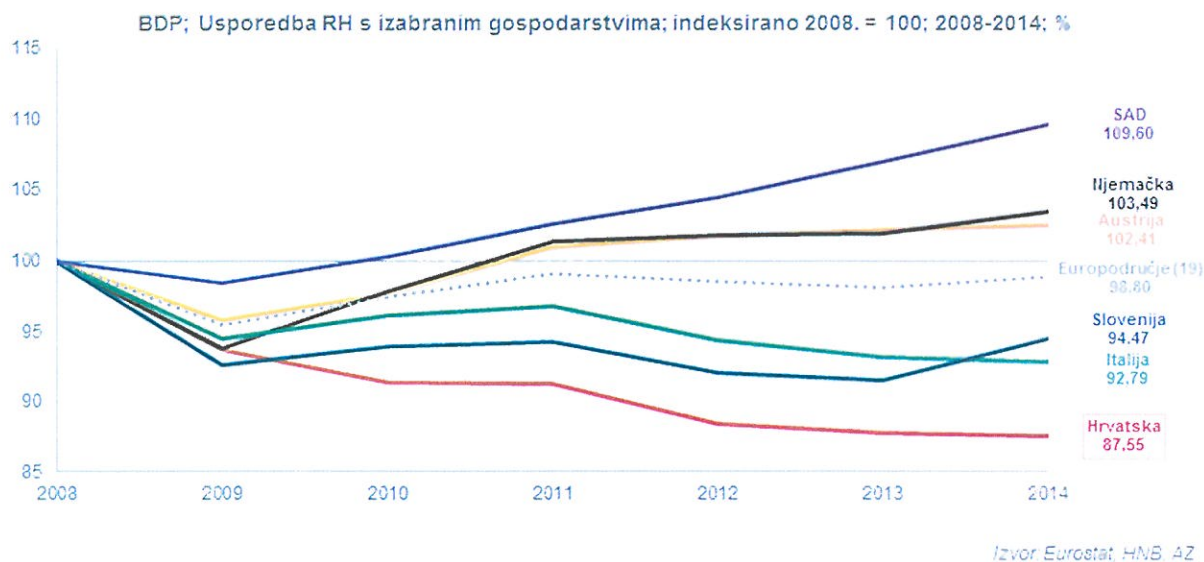
² Aktuarske projekcije pokazuju da će se u narednim desetljećima udvostručiti broj starih osoba u odnosu na mlade.

³ Godina dana dužeg radnog staža uvećat će mirovinu iz drugog stupa za oko 10%.

Jedan od najznačajnijih događaja od početka rada mirovinskih fondova je svakako pristupanje Hrvatske Europskoj uniji u srpnju 2013. Jedan od glavnih pozitivnih čimbenika je mogućnost privlačenja sredstava iz strukturnih i kohezijskih fondova EU-a. Naime, Hrvatskoj je potencijalno otvoreno čak 1,8 milijardi eura na godišnjoj razini, što predstavlja 2% procijenjenog BDP-a u razdoblju između 2014. – 2020. godine⁴.

Bankarski sektor kao najznačajniji dio Hrvatskog financijskog sustava je bio stabilan tijekom dosadašnjeg rada mirovinskih fondova, usprkos rastu loših kredita u bilancama banaka kao posljedica dugogodišnje recesije. Glavni razlog je ponajviše visoka kapitaliziranost sustava, sa stopom adekvatnosti kapitala iznad 20%.

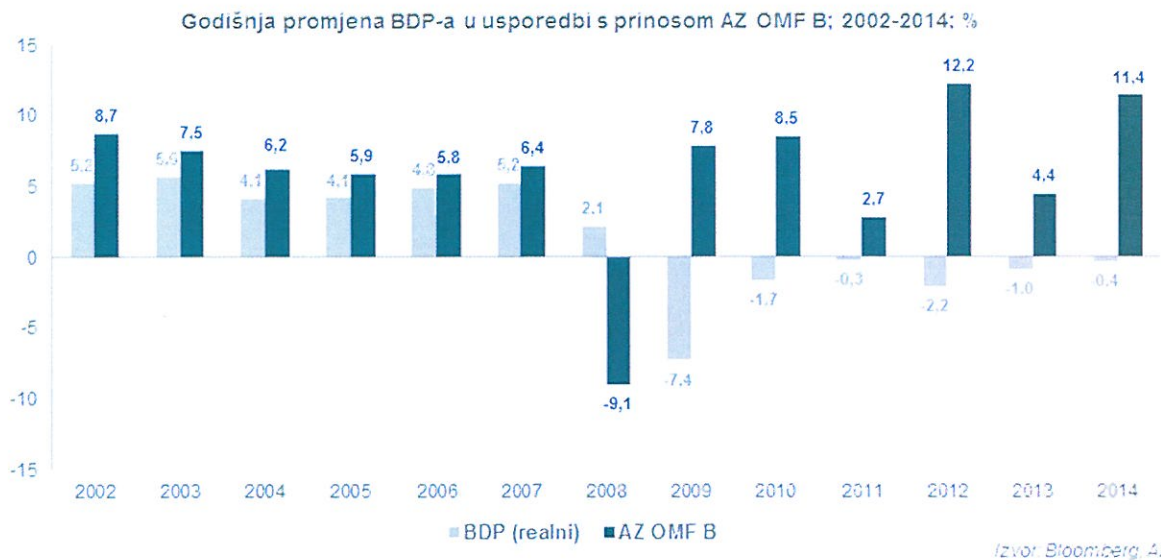
Graf 1:

Mirovinski fondovi od početka svog rada su suočeni sa iznimno zahtjevnim uvjetima na svjetskim financijskim tržištima te je stoga njihov rezultat još važniji pošto je prošao test različitih oblika gospodarskog ciklusa, kako na svjetskoj tako i na lokalnoj razini. Sam start mirovinske reforme je obilježen recesijom koja je većinom zahvatila razvijena financijska tržišta (SAD i EU između 2000.-2002.), međutim posljedice su osjetile i zemlje u razvoju najviše kroz povećane troškove zaduživanja. Nakon toga je uslijedio oporavak svjetskog gospodarstva koje je osjetila i Hrvatska kroz značajne stope rasta BDP-a. Za cijelo to vrijeme prinosi AZ obveznog mirovinskog fonda su bili pozitivni i stabilni.

⁴ Svjetska Banka, listopad 2014 „Croatia Partnership Country Program Snapshot“.

Graf 2:

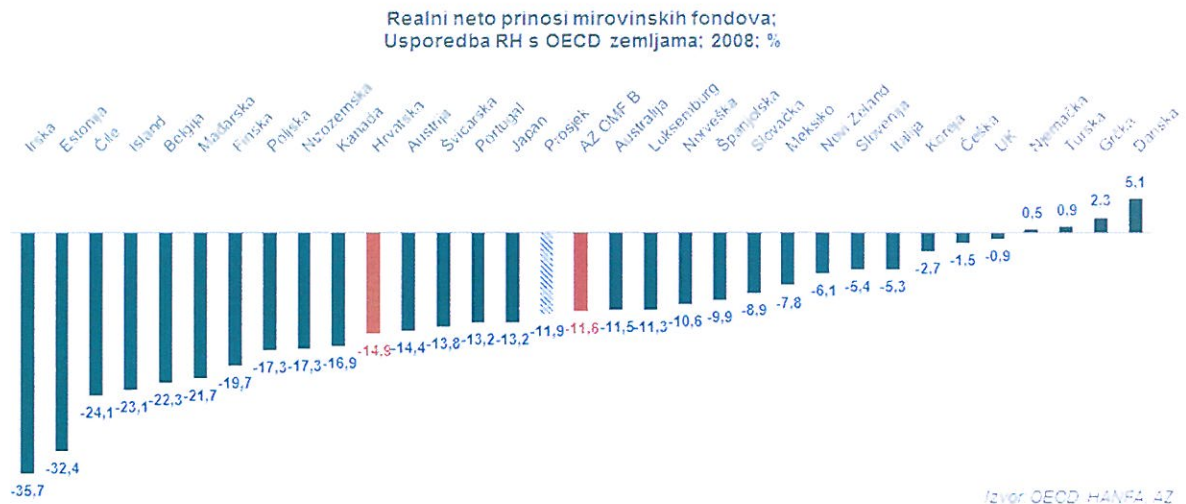

Prinosi mirovinskih fondova u svijetu tijekom krize 2008. – 2009.

Dosadašnja ulaganja obveznih mirovinskih fondova bila su u najvećoj mjeri određena zakonskim ograničenjima. Konzervativni regulatorni okvir od iznimne je važnosti za tržište kapitala bez duge tradicije kao što je ono u Republici Hrvatskoj. Upravo zahvaljujući najvažnijim investicijskim ograničenjima (minimalno držanje 50% fonda u državnim obveznicama RH), mirovinski fondovi su uspjeli izbjeći značajne gubitke tijekom financijske krize nakon 2008. godine. Dodatan pozitivan čimbenik regulatornog okvira je relativno visoki stupanj diverzifikacije izvan RH (do 20% imovine fonda), koju je regulator dozvolio do trenutka usklađenja domaće regulative sa regulativom EU. Dijelom zahvaljujući i tome, AZ obvezni mirovinski fond je uspio za cijelo vrijeme pada BDP-a u RH (nakon 2009.) održati iznadprosječne prinose svojim članovima (vidi graf br. 2). To dokazuje da je dobro strukturiran portfelj u mogućnosti nadoknaditi gubitke na pojedinim dijelovima portfelja u određenim razdobljima.

Najveći test rada mirovinskih fondova do sada je bio tijekom svjetske financijske krize 2008. godine. Prema podacima Svjetske banke riječ je bila o najvećoj recesiji na svjetskoj razini od II. svjetskog rata sa značajnim utjecajem na financijska tržišta. Tako je primjerice američki indeks Standard & Poor's tijekom 2008. zabilježio pad od preko 38%, što je drugi najveći godišnji pad u povijesti američkih financijskih tržišta (od 1931. godine). S obzirom na status tržišta u nastajanju, utjecaj na Hrvatsku je bio još veći sa padom Zagrebačke burze mjerenim indeksom CROBEX od preko 67%.

Graf 3:

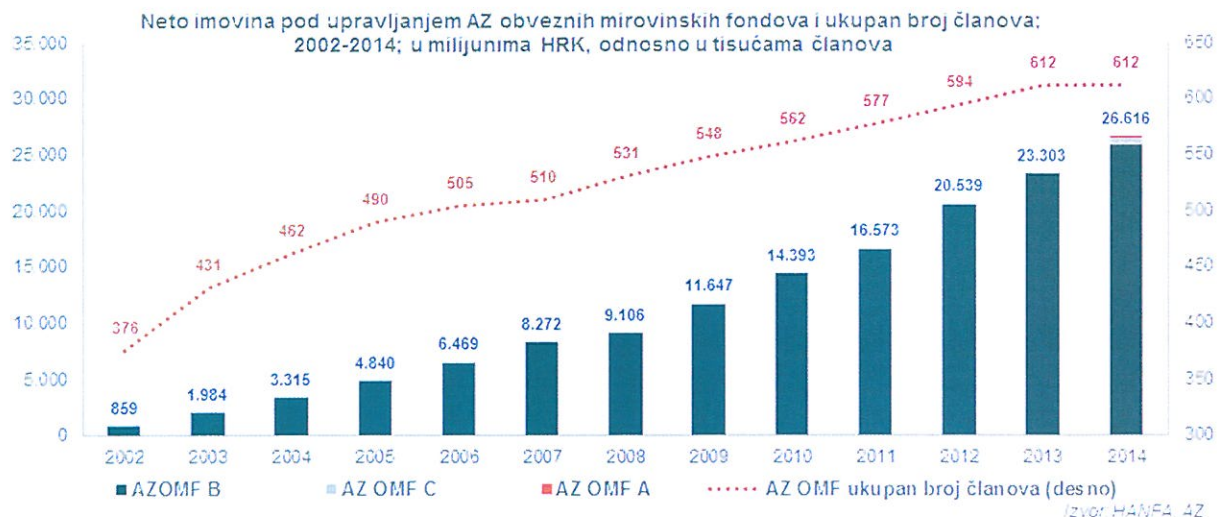

Kako je vidljivo iz prethodnog grafikona, u usporedbi s mirovinskim fondovima u svijetu, prinos hrvatskih mirovinskih fondova je znatno bolji od ponderiranog prosjeka zemalja OCED-a tijekom 2008. godine. Prinos AZ mirovinskog fonda je bio značajno bolji i od prosjeka svih mirovinskih fondova u Hrvatskoj.

c. Rezultati sustava - konzistentna investicijska politika u korist članova

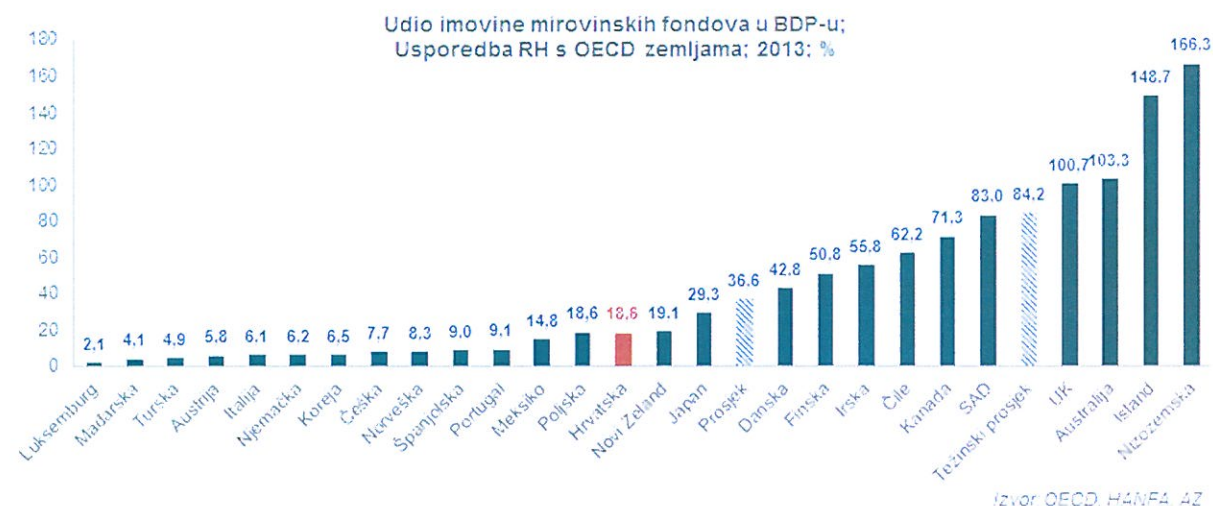
Imovina AZ obveznog mirovinskog fonda, pokazuje snažan kontinuirani rast. Tako je krajem 2014. dosegla 26,6 milijardi kuna, što iznosi više od 40% imovine svih obveznih mirovinskih fondova (66,3 milijardi kuna). Ti podaci svrstavaju AZ obvezne mirovinske fondove među vodeće investitore i na regionalnom tržištu, što nam omogućuje sudjelovanje u svim važnijim projektima, ali s druge strane nosi i posebnu odgovornost prema našim članovima i društvu u cjelini. Broj članova AZ obveznih mirovinskih fondova je sa 376 tisuća iz prosinca 2002. godine dosegnuo preko 612 tisuća, što znači da je 35,91% svih članova II. stupa mirovinskog sustava učlanjeno u AZ obvezne mirovinske fondove.

Graf 4:

Udio imovine mirovinskih fondova u veličini nacionalne ekonomije mjereno udjelom u BDP-u predstavlja ključni indikator značaja pojedinog mirovinskog sustava (vidi graf br. 5). Ako usporedimo zemlje OECD-a, primjećujemo da samo 13 od ukupno 34 zemlje ima omjer imovine prema BDP-u veći od 20%, što je minimum po definiciji OECD-a za tzv. „zrele“ mirovinske sustave. Ono što je vrlo bitno za naglasiti jest da se Hrvatska približava tom omjeru te da je gledano od 2009. godine, Hrvatska među tri vodeće zemlje po rastu udjela imovine mirovinskog sustava u BDP-u.

Graf 5:

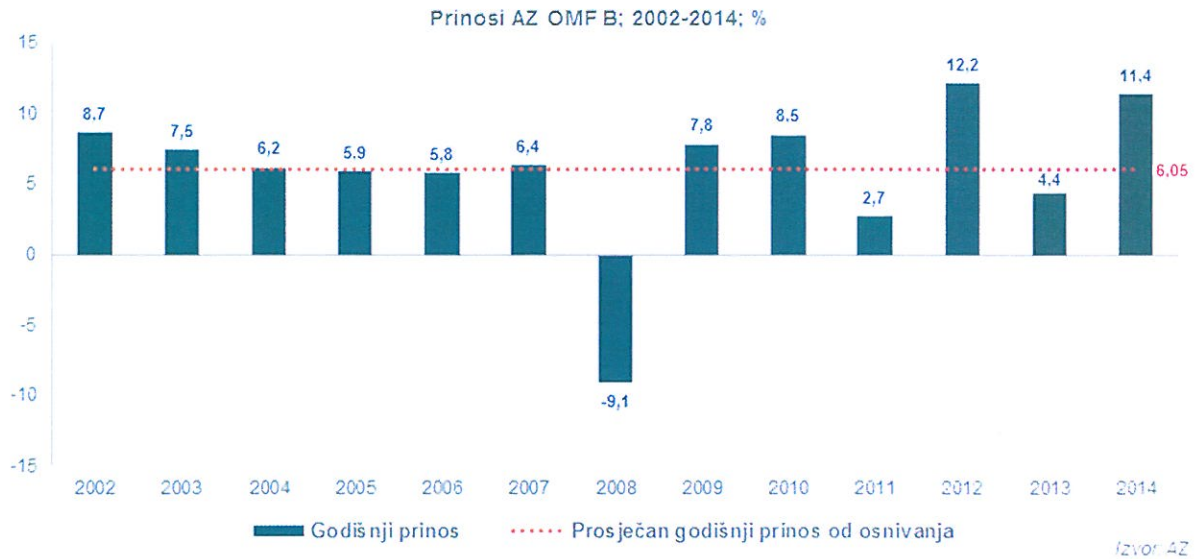

Prinosi AZ obveznog mirovinskog fonda

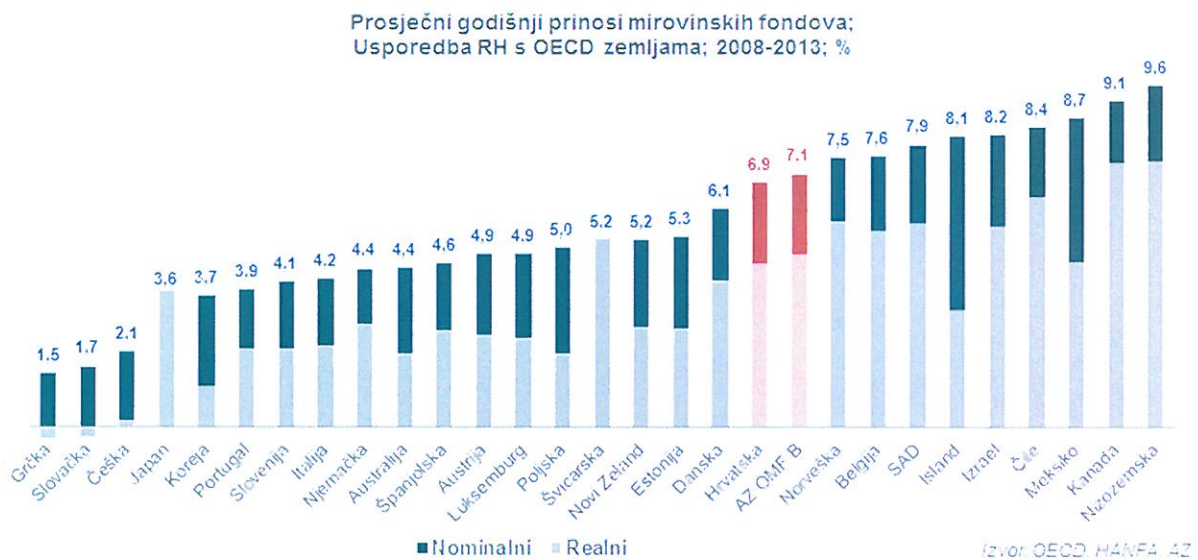
Prosječni godišnji prinos od osnutka mjereno prinosom kategorije B, sukladno zakonskoj definiciji, iznosi 6,05%. Zakonska definicija prinosa je tzv. vremenski vagana stopa prinosa kod koje je svaka godina jednako važna. Uzimajući u obzir stopu inflacije od početka rada fondova, realni prinos AZ mirovinskog fonda kategorije B od početka rada do 31.12.2014. godine iznosi 3,45%⁵.

⁵ Prosječni godišnji prinos predstavlja prosječni prinos ostvaren na godišnjoj razini koji je fond ostvario od osnivanja, a izračunava se kao geometrijski prosjek prinosa u razdoblju. Stopa realnog prinosa mirovinskog fonda predstavlja nominalni prinos mirovinskog fonda usklađen sa indeksom potrošačkih cijena u prethodnih dvanaest mjeseci na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, kako je definirano Pravilnikom o načinu izračuna stope prinosa mirovinskog fonda

Graf 6:

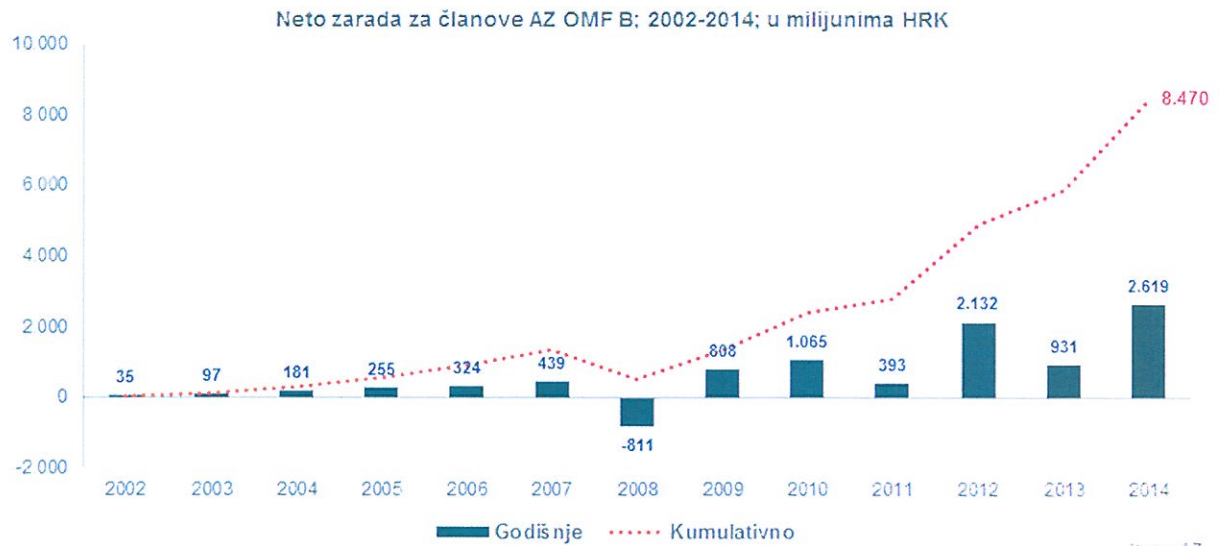
Ako usporedimo rezultate hrvatskih mirovinskih fondova, odnosno AZ obveznog mirovinskog fonda sa sličnim fondovima OECD zemalja i u razdoblju nakon financijske krize 2008. godine, vidimo da su ostvareni rezultati i u nominalnom i u realnom iskazu iznad prosjeka.

S obzirom da je mirovinska reforma krenula 2002. godine te mirovinski fondovi imaju određenu povijest poslovanja, iznimno je važno razumjeti dosadašnju razinu dodatne vrijednosti koju je Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom ostvarilo svojim članovima. Naime ukupna zarada za članove (što predstavlja razliku iznad uplata njihovih doprinosa, a nakon isplate svih naknada i troškova), iznosi čak 8,47 milijardi kuna ili više od 16 000 kuna po članu (uzimajući u obzir prosječan broj članova za vrijeme rada AZ mirovinskog fonda⁶). Taj broj je značajan i neupitno govori o novostvorenoj vrijednosti za članove AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B.

⁶ Do 21.08.2014. mjereno AZ obveznim mirovinskim fondom, a nakon toga, do 31.12.2014. mjereno AZ obveznim mirovinskim fondom kategorije B.

Graf 7:

III. Poslovanje AZ mirovinskih fondova u 2014. godini

a. Novi Zakon o obveznim mirovinskim fondovima

Novi Zakon – stupanje na snagu

Novi Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (ZOMF) stupio je na snagu 20. veljače 2014. godine. ZOMF-om se otklanjaju nedostaci uočeni tijekom primjene Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima (Narodne novine, br. 49/99, 63/2000, 103/2003, 177/2004, 140/2005, 71/2007, 124/2010, 114/2011 i 51A/2013), na način da se razdvajaju dva postojeća sustava individualne kapitalizirane štednje (obvezni i dobrovoljni) u dva posebna zakona. Osnovna novina ZOMF-a je uvođenje unutar postojećeg sustava tri nove kategorije mirovinskih fondova (A, B i C) u koje se osiguranici raspoređuju i koje mogu odabrati.

Mirovinska društva koja su na dan stupanja na snagu ZOMF-a imala autorizaciju i odobrenje za upravljanje mirovinskim fondom izdano od strane Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, nastavila su poslovati kao mirovinska društva prema ZOMF-u na temelju postojećeg odobrenja te su bila dužna do 20. studenog 2014. uskladiti svoje akte i organizacijsku strukturu s njegovim odredbama. Postojeći mirovinski fondovi postali su mirovinski fondovi kategorije B istekom šest mjeseci od dana stupanja na snagu ZOMF-a (21. kolovoza 2014.), pri čemu je početna vrijednost obračunske jedinice tako osnovanog fonda kategorije B bila jednaka vrijednosti obračunske jedinice postojećeg mirovinskog fonda na zadnji dan njegova postojanja. Mirovinska društva bila su dužna u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ZOMF-a osnovati mirovinske fondove kategorije A i C. Kako je uvodno navedeno, Društvo je osnovalo te su sa radom dana 21. kolovoza 2014. počeli AZ obvezni mirovinski fondovi kategorije A i C.

ZOMF utvrđuje mogućnost člana mirovinskog fonda čija su prava iz mirovinskog osiguranja uređena posebnim propisom koji uređuje prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, ili kojima se mirovina određuje prema tom propisu, da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ZOMF-a da izjavu Središnjem registru osiguranika da želi i nadalje ostati član mirovinskog fonda. Međutim, za one članove koji takvu izjavu ne daju, ZOMF propisuje da će Središnji registar osiguranika prenijeti u državni proračun ukupna kapitalizirana sredstva s osobnog računa člana mirovinskog fonda, a da će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje bivšem članu mirovinskog fonda po stjecanju prava na mirovinu odrediti mirovinu, kao da je bio osiguran samo u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti. Slijedom navedenog Društvo je u 2014. godini iz imovine AZ obveznog mirovinskog fonda prenijelo na Republiku Hrvatsku – Ministarstvo financija iznos od 1.110.030.725,19 kuna.

Organizacijski zahtjevi i sustav unutarnjih kontrola

ZOMF detaljno propisuje opće organizacijske zahtjeve i uvjete mirovinskog društva, s posebnim naglaskom na postupke odlučivanja i organizacijsku strukturu, mehanizme unutarnje kontrole, procedure internog izvještavanja, evidencije poslovanja i unutarnje organizacije, svih internih akata, politike i procedure kontinuiranog stručnog osposobljavanja radnika, administrativne i računovodstvene procedure i postupke, mjere i postupke za nadzor i zaštitu informacijskog sustava i sustava za elektroničku obradu podataka, mjere i postupke za kontinuirano očuvanje sigurnosti, integriteta i povjerljivosti informacija, kao i politike, mjere i postupke osiguranja neprekidnog poslovanja.

Pri tome je dodatno propisano da je mirovinsko društvo dužno u okviru svoje organizacijske strukture ustrojiti najmanje sljedeće organizacijske jedinice: upravljanja rizicima, pravne podrške i praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, interne revizije, upravljanja imovinom i analize financijskih tržišta te administrativne i računovodstvene podrške.

Poseban naglasak ZOMF stavlja na sustav unutarnjih kontrola te detaljno utvrđuje praćenje usklađenosti s relevantnim propisima, sustav upravljanja rizicima te internu reviziju, a čije uloge i nadležnosti su detaljno utvrđene Pravilnikom o organizacijskim zahtjevima za mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima (NN 103/14).

Mirovinsko društvo dužno je uspostaviti, provoditi te redovito ažurirati, procjenjivati i nadzirati primjerene politike i postupke, čija je svrha otkrivanje svakog rizika neusklađenosti s relevantnim propisima, kao i povezanih rizika, te uspostaviti primjerene mjere i postupke radi smanjivanja takvih rizika, a kako bi osiguralo da posluje u skladu s ZOMF-om i propisima donesenima na temelju ZOMF-a, kao i s drugim relevantnim propisima.

Mirovinsko društvo dužno je uspostaviti sveobuhvatan i učinkovit sustav upravljanja rizicima za mirovinsko društvo i mirovinske fondove, u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svoga poslovanja, koji mora uključivati najmanje (i) strategije, politike, postupke i mjere upravljanja rizicima, (ii) tehnike mjerenja rizika te (iii) podjelu odgovornosti u vezi s upravljanjem rizicima.

Mirovinsko društvo dužno je ustrojiti internu reviziju koja neovisno i objektivno procjenjuje sustav unutarnjih kontrola, daje neovisno i objektivno stručno mišljenje i savjete za unaprjeđenje poslovanja radi poboljšanja poslovanja društva, uvodeći sustavan, discipliniran pristup procjenjivanju i poboljšanju djelotvornosti upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja.

Nove mogućnosti ulaganja

Zanimljiva novost je ukidanje određenih ograničenja kada je u pitanju mogućnost ulaganja u prenosive dužničke ili prenosive vlasničke vrijednosne papire koji služe za financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske te kada isti imaju dugoročne, stabilne i predvidljive novčane tokove, kako bi odgovarali ročnosti obveza mirovinskog fonda uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza. Isto vrijedi u onim slučajevima kada je Vlada Republike Hrvatske klasificirala izdavatelja tih vrijednosnih papira kao namjenskog izdavatelja u financiranje ili sekuritizaciju infrastrukturnih projekata na području Republike Hrvatske.

ZOMF propisuje i značajniju mogućnost ulaska u vlasničku strukturu izdavatelja prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira uvrštenih na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pa tako, u slučaju mirovinskog fonda kategorije A, najviše 55% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda može biti uloženo u ovu vrstu imovine, odnosno najviše 35% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda kategorije B. Pored navedenog, novim ZOMF-om omogućeno je pojedinom mirovinskom fondu stjecanje do 20% jednog izdanja prenosivih vlasničkih vrijednosnih papira s pravom glasa, uvrštenih na službeno tržište ili druge segmente uređenog tržišta za koje će burza propisati strože uvjete u vezi uvrštenja i zaštite ulagatelja u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodno dopuštenih 10%.

ZOMF uređuje imovinu u koju se može ulagati imovina mirovinskih fondova, pa tako u skladu s novim zakonskim rješenjima propisuje mogućnost ulaganja u UCITS fondove i alternativne investicijske fondove te izvedene financijske instrumente (izvedenice) pod određenim uvjetima.

Novi zakonski okvir daje suvremeni okvir poslovanja usklađen sa najboljim praksama i standardima.

b. Makroekonomsko okruženje

Kao i tijekom većeg dijela 2014., gospodarska aktivnost u Hrvatskoj u četvrtom je tromjesečju stagnirala, iako je zabilježen blagi rast na godišnjoj razini. Za to vrijeme zemlje EU-a su rasle u prosjeku 1,3% sa značajnim razlikama u rastu između pojedinih zemalja (Italija primjerice sa padom ekonomske aktivnosti), dok je SAD zabilježio značajniji rast od 2,4%. Stagnacija domaće gospodarske aktivnosti bila je određena izostankom rasta domaće potražnje, a nastavak rasta izvoza robe i usluga nije bio dovoljno snažan.

Na godišnjoj razini, za 2014. godinu, anketna stopa nezaposlenosti iznosila je 17,3%. Pad godišnje inflacije od -0,2% na godišnjoj razini mjereno potrošačkim cijenama ponajviše je bio posljedica znatnog smanjenja cijena naftnih derivata.

U zadnjem tromjesečju 2014. zabilježen je pad omjera loših kredita banaka, što se dogodilo prvi put od početka krize. Promjena se, između ostaloga, objašnjava smanjenjem omjera loših kredita poduzećima.

Usljed pogoršanja fiskalnih pokazatelja, u siječnju 2014, Europska komisija je otvorila tzv. Postupak prekomjernog deficita koji bi trebao dovesti do zaustavljanja negativnih trendova u zaduživanju. Hrvatska se obvezala smanjiti udio proračunskog deficita opće države u BDP-u do kraja 2016. ispod razine od 3%, koja je definirana kao jedan od konvergencijskih kriteriji iz Maastrichta za ulazak u Europsku monetarnu uniju.

Uvjeti financiranja u 2014. nastavili su se poboljšavati. Visoka likvidnost na međunarodnim financijskim tržištima pogodovala je povoljnijim uvjetima financiranja u inozemstvu. Kamatne stope na domaćem tržištu također su nastavile blago padati.

Europska središnja banka (ESB) je najavila programa kupnje državnih vrijednosnih papira, odnosno vođenje monetarne politike kvantitativnog popuštanja (engl. *quantitative easing*). ESB je uveo ovu nekonvencionalnu politiku s ciljem obuzdavanja deflatorskih pritisaka u Europodručju i povratka inflacije na ciljanu razinu od "malo ispod 2%" u skladu sa svojim mandatom. Hrvatskom bi gospodarstvu politika kvantitativnog popuštanja ESB-a mogla koristiti zbog snažnije uvozne potražnje iz Europodručja i povoljnijih uvjeta financiranja. HNB je nastavio voditi ekspanzivnu monetarnu politiku i održavati stabilnost tečaja kune prema euru.

Graf 8:

Izvor: HNB, AZ

c. Rezultati poslovanja fondova pod upravljanjem Društva u 2014. godini

Protékla se godina u poslovanju fondova pod upravljanjem Društva pokazala kao iznimno uspješna. Zahvaljujući povoljnoj strukturi portfelja, članovi fondova su ostvarili iznadprosječne povrate (najviše uslijed rasta cijena hrvatskih državnih obveznica).

Osim značajnog pada kamata na svjetskoj razini što se povoljno odrazilo i na cijene hrvatskih državnih obveznica, iznadprosječnim rezultatima su značajno pridonijele i aktivne odluke od strane investicijskog tima Društva. Naime američka centralna banka je najavila podizanje kamatnih stopa što je u suprotnosti sa namjerama Europske središnje banke. To je dovelo do značajnog rasta američke valute prema euru, a posljedično i prema kuni (13,6% u 2014. godini). S obzirom na značajnu izloženost AZ obveznih mirovinskih fondova kategorije A i B prema američkom dolaru, to je dovelo do pozitivnog doprinosa ukupnom rezultatu. Dodatno, dobra pozicioniranost dioničkog dijela portfelja prema kvalitetnim svjetskim izdavaateljima sa snažnim bilancama je također pridonijela dobrom prinosu fondova.

Poslovanje AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B

Najveći je mirovinski fond pod upravljanjem Društva, nastao preuzimanjem članova AZ obveznog mirovinskog fonda koji nisu postali članovima mirovinskih fondova kategorije A ili C. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 605 tisuća, što je smanjenje u odnosu na 612 tisuća članova sa krajem 2013. godine (posljedica uvođenja novih kategorija obveznog mirovinskog fonda).

Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit, odnosno zaradu za svoje članove od 2,6 milijardi kuna.

Prinos AZ obveznog mirovinskog rada kategorije B tijekom 2014. iznosio je čak 11,4%, što je značajno iznad prosjeka poslovanja fonda. Time se prosječan godišnji prinos od osnivanja popeo preko 6% (6,05%). Uzimajući u obzir pad potrošačkih cijena u 2014., realni prinos AZ mirovinskog fonda kategorije B u 2014. je iznosio 11,9%.⁷

Na 31. prosinca 2014. godine 84% imovine fonda je bilo uloženo u domaću imovinu te je pri tome najveći dio imovine (70%) bio uloženo u državne obveznice RH. Vlasnički vrijednosni papiri su činili nešto manje od 20% ukupne imovine fonda. Od inozemnih ulaganja, značajan udio imovine fonda predstavljaju izdavaatelji sa sjedištem u SAD-u, Sloveniji i Izraelu. Sektorski gledano, najznačajniji dio dioničkog dijela fonda se odnosi na društva koja se bave farmaceutikom i robom široke potrošnje. U valutnoj strukturi više od 50% imovine fonda se odnosilo na izloženost prema domaćoj valuti, uz značajnu izloženost prema euru i američkom dolaru.

⁷ Stopa realnog prinosa mirovinskog fonda predstavlja nominalni prinos mirovinskog fonda usklađen sa indeksom potrošačkih cijena u prethodnih dvanaest mjeseci na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku, kako je definirano Pravilnikom o načinu izračuna stope prinosa mirovinskog fonda („Narodne novine“, broj 13/08)

Poslovanje AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije A

Fond je započeo s radom 21. kolovoza 2014. godine. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 2.052.

Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2014. godine iznosila je 164,4 milijuna kuna. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit odnosno zaradu za svoje članove od 6,3 milijuna kuna.

Prinos AZ obveznog mirovinskog rada kategorije A od početka svog rada (21.08.2014.) do kraja 2014. godine je iznosio 4,06%.

Na 31. prosinca 2014. godine 86% imovine fonda je bilo uloženo u domaću imovinu te je pri tome najveći dio imovine (71%) bio uložen u državne obveznice RH. Vlasnički vrijednosni papiri su činili nešto manje od 20% ukupne imovine fonda. S obzirom na kratko razdoblje od početka rada fonda, očekujemo da će udio vlasničkih vrijednosnih papira u imovini fonda rasti u budućem razdoblju sukladno investicijskoj politici fonda.

Od inozemnih ulaganja, značajan udio imovine fonda predstavljaju izdavatelji sa sjedištem u SAD-u, Sloveniji i Izraelu. Sektorski gledano, najznačajniji dio dioničkog dijela fonda se odnosi na društva koja se bave farmaceutikom i robom diskrecijske potrošnje. U valutnoj strukturi nešto manje od 50% imovine fonda (46%) se odnosilo na izloženost prema domaćoj valuti, uz značajnu izloženost prema euru i američkom dolaru.

Poslovanje AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije C

Fond je započeo s radom 21. kolovoza 2014. godine. U apsolutnom iznosu, broj članova u Fondu na dan 31. prosinca 2014. iznosio je 5.269.

Neto imovina Fonda na dan 31. prosinca 2014. godine iznosila je 624 milijuna kuna. Fond je u 2014. godini ostvario ukupnu sveobuhvatnu dobit odnosno zaradu za svoje članove od 10 milijuna kuna.

Prinos AZ obveznog mirovinskog rada kategorije A od početka svog rada (21.08.2014.) do kraja 2014. godine je iznosio 1,77%.

Na 31. prosinca 2014. godine 96% imovine fonda je bilo uloženo u domaću imovinu te je pri tome najveći dio imovine (72%) bio uložen u domaće državne obveznice. Fond nije imao dodatne kreditne izloženosti osim prema Republici Hrvatskoj. Sukladno zakonskim ograničenjima, fond kategorije C ne ulaže u vlasničke vrijednosne papire. Dodatno, u sklopu strategije ulaganja, fond se ne izlaže značajnijim valutnim rizicima te je stoga izloženost prema domaćoj valuti iznosila više od 73% imovine fonda. Ostatak valutne izloženosti se odnosi na papire denominirane u euru.

IV. REVIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA AZ MIROVINSKE FONDOVE KATEGORIJE A, B I C

Sastavni dio ovog Izvještaja su revidirani financijski izvještaji AZ mirovinskih fondova kategorije A, B i C koji se nalaze u nastavku.

V. ZAKLJUČAK

Može se zaključiti kako su AZ obvezni mirovinski fondovi uspješno poslovali u 2014. godini, koju je obilježilo uvođenje novog Zakona o obveznim mirovinskim fondovima kojim je preciznije i detaljnije uređeno osnivanje i poslovanje obveznih mirovinskih fondova u sklopu obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje.

Prateći nove zakonske zahtjeve AZ d.o.o. je povećao broj djelatnika, osnažio kontrolne funkcije i proširio sustav unutarnjih kontrola, a sve kako bi mehanizmi interne kontrole članovima AZ obveznih mirovinskih fondova pružili još veću zaštitu i sigurnost u razborito, sigurno i oprezno upravljanje imovinom AZ obveznih mirovinskih fondova.

Unatoč izuzetno izazovnoj godini u kojoj je europsko pa tako i hrvatsko gospodarstvo pokazivalo tek blage znakove oporavka, prinosi koje je AZ d.o.o. ostvario (vidi točku III.c.) dokazuju kako je AZ d.o.o. uspješno upravljao imovinom obveznih mirovinskih fondova radi povećanja vrijednosti imovine uz uvažavanje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, te smanjenja rizika raspršenosti ulaganja.

Povoljni financijski rezultati koje su ostvarili AZ obvezni mirovinski fondovi u 2014. godini kao i diversificiranost strukture imovine te njezine geografske, valutne i sektorske izloženosti, ulijevaju povjerenje kako je stvorena čvrsta osnova za uspješan nastavak rada AZ obveznih mirovinskih fondova u predstojećem razdoblju.

za
Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje
obveznim mirovinskim fondom:

predsjednik Uprave
Dinko Novoselec

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje
obveznim mirovinskim fondom
ZAGREB 3

član Uprave
Davor Doko

PRIVITAK

- Godišnje izvješće i financijski izvještaji AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije A za razdoblje od 21. kolovoza do 31. prosinca 2014. godine
- Godišnje izvješće i financijski izvještaji AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije B za 2014. godinu
- Godišnje izvješće i financijski izvještaji AZ obveznog mirovinskog fonda kategorije C za razdoblje od 21. kolovoza do 31. prosinca 2014. godine